

7. domácí úkol | Vilém Zouhar

1

Zadaná funkce je prostá $\rightarrow$ můžeme najít inverzi $\rightarrow$ můžeme prohodit osy a rotovat kolem osy x . Z původní funkce $y = x^{\frac{1}{3}}$ dostaneme po prohození $y = x^3$. Pak použijeme vzorec na rotaci kolem osy x .

$$V = \pi \int_1^2 (x^3)^2 dx = \pi \left[\frac{x^7}{7} \right]_1^2 = \frac{127}{7}$$

2

$$\left(\frac{1}{x}\right)' = \frac{-1}{x^2}; \quad \left(\left(\frac{1}{x}\right)'\right)^2 = \frac{1}{x^4}$$

Obecně:

$$\begin{aligned} \int \frac{1}{x} \sqrt{1 + \frac{1}{x^4}} dx &= \int \frac{\sqrt{1+x^4}}{x^3} dx = [\text{sub. } z = x^2, "dz = 2xdx"] = \int \frac{\sqrt{1+z^2}}{2z^2} dz = \\ &= \int \frac{1}{z^2 \sqrt{z^2+1}} dz = [\text{sub. } z = \tan(\alpha), "dz = 1/\cos^2(\alpha)] = \\ &= \int \frac{1}{\tan^2(\alpha) \sqrt{1+\tan^2(\alpha)}} d\alpha = \int \frac{1}{\tan^2(\alpha) \sqrt{1+\tan^2(\alpha)}} d\alpha = \\ &= \int \frac{\cos(\alpha) \cos^2(\alpha)}{\sin^2(\alpha) \cos^2(\alpha)} d\alpha = \int \frac{\cos(\alpha)}{\sin^2(\alpha)} d\alpha = [\text{sub. } u = \sin(\alpha), "du = \cos(\alpha)d\alpha"] = \\ &= \int \frac{1}{u^2} du = \frac{-1}{u} + C = \frac{-1}{\sin(\alpha)} + C = \frac{-\sqrt{1+z^2}}{z} + C \\ &= \frac{1}{2} \left[\int \frac{1}{\sqrt{z^2+1}} dz + \int \frac{1}{z^2 \sqrt{z^2+1}} dz \right] = \frac{1}{2} \left[\sinh^{-1}(z) - \frac{\sqrt{z^2+1}}{z} \right] + C = \\ &= \frac{1}{2} \left[\sinh^{-1}(x^2) - \frac{\sqrt{x^4+1}}{x^2} \right] + C \end{aligned}$$

Nyní určitý integrál:

$$\begin{aligned} \int_1^\infty \frac{1}{x} \sqrt{1 + \frac{1}{x^4}} dx &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \left[\sinh^{-1}(x^2) - \frac{\sqrt{x^4+1}}{x^2} \right] - \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{2} \left[\sinh^{-1}(x^2) - \frac{\sqrt{x^4+1}}{x^2} \right] = \\ &= \frac{1}{2} \left[\lim_{x \rightarrow \infty} \sinh^{-1}(x^2) - \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x^4+1}}{x^2} - K \right] \text{ (původní pravá limita je ze spojitě funkce, tedy nějaké konečné reálné } K) = \\ &= \frac{1}{2} \left[\lim_{x \rightarrow \infty} \sinh^{-1}(x^2) - 1 - K \right] = \frac{1}{2} \left[\lim_{x \rightarrow \infty} \ln(x + \sqrt{x^2+1}) - 1 - K \right] = \infty \end{aligned}$$

Z toho usoudíme, že povrch je nekonečný. Místo pracného výpočtu integrálu jsme však mohli použít integrační kritérium, které je ve skutečnosti tvaru ekvivalence a zjistili bychom, že povrch je ∞ .

(z kritéria a pozorování, že $\frac{\sqrt{1+x^4}}{x^3}$ je skoro $\frac{\sqrt{x^4}}{x^3} = \frac{1}{x}$, což víme, že tvoří nekonvergující řadu pro přirozená x , tedy daný integrál (pro konečnou spodní mez a nekonečnou horní) je nekonečno)

3

$$\begin{aligned} \int_{\frac{1}{a}}^a \frac{\ln(x)}{x} dx &= [\text{sub. } z = \ln(x), "dz = \frac{1}{x} dx"] = \int_{\ln(\frac{1}{a})}^{\ln a} z \, dz = \\ &= \frac{1}{2} \left[z^2 \right]_{\ln(a)}^{\ln(\frac{1}{a})} = \frac{\ln^2(a)}{2} - \frac{\ln^2(a^{-1})}{2} = \frac{\ln^2(a)}{2} - \frac{(-\ln(a))(-\ln(a))}{2} = \\ &= \frac{\ln^2(a)}{2} - \frac{(\ln^2(a))}{2} = 0 \end{aligned}$$